

SITOWISE

Työmatkaliikkumisella hyvinvointia

Kitee 2022

15.12.2022

Esipuhe

Keski-Karjalan seudun kolmeen kuntaan laadittiin vuonna 2021 viisaan liikkumisen suunnitelma, joka sisälsi kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman laatimisen sekä liikenneturvallisuussuunnitelman päivityksen.

Suunnitelmassa laadittiin kuntiin liikkumisen ohjauksen suunnitelmat. Kiteelle määriteltiin toimenpide työikäisille suunnatusta arkiliikkumisen hyödyt - viestintäkampanjasta sekä julkisten pyöräpysäköintipaikkojen kehittämisestä ja viestinnästä tärkeimpien yksityisten kohteiden pysäköinnin

kehittämiseksi. Lisäksi tunnistettiin tarve täsmentää pyöräliikenteen tavoiteverkkoa Puhoksen ja Kesälahden lähialueiden osalta. Näihin tarpeisiin vastattiin tämän Työmatkaliikkumisella hyvinvointia - hankkeen yhteydessä.

Hanke on toteutettu maaliskuu-joulukuussa 2022, ja se on saanut Traficomien liikkumisen ohjauksen valtionavustusta. Työn toteuttamista on ohjannut ohjausryhmä, johon ovat kuuluneet Kiteen kaupungilta Kari Siponen, Eeva Tenhonen, Tapio Niskanen, Satu Juntunen ja Markus Pulkkinen sekä Juha Korhonen Pohjois-

Savon ELY-keskuksesta ja Satu Pasanen Traficomista. Työn toteuttamisesta ovat vastanneet Sitowise Oy:ssä projektipäällikkö Pilvi Lehtonen sekä Milla Talja ja Hanna Pund.

Tässä raportissa on kerrottu hankkeen toteuttamisesta ja sisällöstä sekä esitetty pyöräpysäköinnin kehittämis ehdotuksia.

Sisällysluettelo

Esipuhe

1. Viestintäkampanja
2. Kävelyn ja pyöräilyn kampanjat
3. Pyöräpysäköinnin kehittäminen
4. Pyöräilyn edistäminen Puhoksessa ja Kesälahdella
5. Jatkotoimenpiteet
6. Liitteet
 - Liikkujan viikon suunnistuksen materiaalit
 - Pyöräpysäköinnin viestintämateriaali

Viestintäkampanja

Työmatkaliikkumisen ja hyvinvoinnin viestintäkampanja

Hankkeessa toteutettiin viestintäkampanja, joka tavoitteena oli kannustaa työikäisiä kävelemään ja pyöräilemään enemmän sekä herätellä arkiliikkumisen ja erityisesti työmatkaliikkumisen hyvinvointivaikutuksista. Kampanja rakennettiin hyvinvoinnin teorioiden pohjalta. Eri kuukausien tiedotteet pohjautuivat aina yhteen hyvinvoinnin osa-alueeseen: fyysiseen hyvinvointiin, tunnetason hyvinvointiin, henkiseen hyvinvointiin, yhteisöllisyyteen, uuden oppimiseen ja vastuullisuuteen.

Viestintäkampanja toteutettiin kuukausittain touko-marraskuussa 2022 (pl. heinäkuu).

Viestintäkampanjan materiaalit on esitetty seuraavilla sivuilla.

Materiaaleja jaettiin Kiteen kaupungin Facebook-sivulla, jossa julkaisut tavoittivat keskimäärin 600-700 ihmistä / julkaisu. Syyskuun viestintämateriaali jaettiin lisäksi Kiteen kaupungin Instagram-tilillä, jossa se tavoitti 651 ihmistä.

Kuva: Viestintäkampanjan materiaaleja jaettiin muun muassa Kiteen kaupungin Facebook-sivulla.

Toukokuu

Fyysinen hyvinvointi

Terveysttä työpäivään

VAIHTELUA TYÖMATKAAN

Rullaluistele, hölkkää, skeittaa.
Tule kauempaa töihin
kimppakyydillä työkaverin
kanssa.

Valitse työmatkallesi
tavanomaisesta poikkeava
reitti.

LIIKETTÄ LOUNAASEEN

Kävele tai pyöräile
lounasravintolaan. Jos ehdit,
tee matkalla pieni lisälenkki
mukavien maisemien kautta.

Työpaikalla lounastaessasi voit
piipahtaa pihalla ennen tai
jälkeen ruokailun.

AJOITTAIN YLÖS

Nouse seisomaan puolen
tunnin välein tai ota rutiiniksi
nousta ylös aina kun vaihdat
työtehtävää.

Osallistu Teams-kokouksiin
seisten.

Uusia tuulia ulkoiluun

Nappaa tästä vinkit taskuun ja kokeile seuraavalla kävely- tai pyöräretkellä jotain uutta.

BONGAA ELÄIN

Kuuletko linnunlaulua?
Huomasitko oravan
kiipeilevän puussa?
Näetkö elämää
kuhisevan
muurahaiskeon?

Tarkkaile ympäristöäsi ja
pyri huomaamaan lenkin
aikana mahdollisimman
monta eläintä.

HYMYILE

Kävelylenkki on oiva
keino vaihtaa kuulumisia
kaverin tai naapurin
kanssa. Pyydä joku
seuraksi kävely- tai
pyöräilylenkille.

Jos lähdet liikkeelle
itseksesi, uskalla
hymyillä vastaantulijalle.
Jaettu ilo on paras ilo!

TUNNISTA VIISI KASVIA

Ihminen solahtaa
osaksi luontoa, kun
siihen kiinnittää
huomiota. Tunnista
ulkoillessasi vähintään
viisi eri kasvia.

Tunnistatko koivun?
Löydätkö Pohjois-
Karjalan
maakuntakukan
karjalanruusun?

OSALLISTU!

Löysitkö kivan uuden
reitin tai näitkö upean
maiseman? Opitko
tunnistamaan uuden
kasvin?

Ja kesän aikana
liikkumisen kokemuksiasi
sosiaalisen median
kanavissa tunnuksella
#kitteeliikkuu

Haluatko terveellisen elinympäristön?

KILOMETRITOLKULLA METSÄÄ

Yksityisautolla tehtävät työmatkat muodostavat noin 11 % kaikista liikenteen päästöistä Suomessa.

Työmatkaliikenteen hiilidioksidipäästöjen kuittaamiseen tarvitaan noin 2235 hehtaaria hiilidioksidia sitovaa metsää.

VOIT PARANTAA ELINYMPÄRISTÖN TERVEELLISYYTTÄ

Vähentämällä henkilöauto-liikennettä keskustassa ja siellä missä ihmiset ja eläimet liikkuvat, parannat hengitysilman laatua. Kun pienennät pakokaasupäästöjä ja kadusta irtoavan pölyn määrää, parannat elinympäristön terveellisyyttä ja vähennät keuhkoihin päätyviä pienhiukkasia.

TIESITKÖ

Jos kuljet töihin pyörällä kahdesti viikossa vuoden ajan, säästät saman verran hiilidioksidipäästöjä kuin puu yhteyttää 20 vuodessa*.

Mitä jos kokeilisit työmatkapyöräilyä kerran viikossa elokuun ajan!

Syyskuu

Henkinen hyvinvointi

3 vinkkiä hyvään oloon

Stressaako syksy? Poimi tästä itsellesi harjoitus kokeiltavaksi.

HAVAINNOINTI- HARJOITUS

Havainnoi ympäristöäsi työmatkalla tai ulkoillessasi.

Mitä näet ympärilläsi, mitä kuulet? Miltä ilma tuoksuu? Näetkö ruskan värejä?

Kosketa puunrunkoa. Miltä sen pinta tuntuu?

Jos ajatuksesi lähtevät harhailemaan, palauta huomiosi ympäröivään luontoon.

HENGITYS- HARJOITUS

Voit tehdä tämän harjoituksen työpisteelläsi, kotimatalla tai vaikka kassajonossa.

Kiinnitä huomiosi hengitykseesi. Miten se virtaa nyt? Anna muiden ajatusten ja tunteiden tulla ja mennä.

Syvennä sitten hengitystä. Hengitä nenän kautta keuhkot täyteen happea aina palleaan saakka. Vapauta ilma suun kautta pois ohuena ilmapirtana ja päästä keuhkot tyhjäksi.

Toista hengitystä 3-5 kertaa.

EN TEE MITÄÄN -HARJOITUS

Päätä etukäteen harjoituksen kesto, josta et lipsu. Kesto voi olla esimerkiksi 3, 5 tai 10 minuuttia.

Ota hyvä ja mukava asento. Sulje silmät ja keskity hengitykseesi. Halutessasi voit hyödyntää hengitysharjoituksen hengitystekniikkaa.

Tunne alusta, jolla olet. Kuuntele ympäristön ääniä.

Keskity siihen, että voit hetken aikaa vain olla, tekemättä mitään.

Lisää hyvää oloa liikkumisella

Ulkona liikkuminen piristää mieltä ja rauhoittaa.

Tällaisia kokemuksia jaettiin Kiteen kaupungin työntekijöiden Liikkujan viikon suunnistuksessa.

Liikunta auttaa jaksamaan arjen haasteet.

Tunti tai pari ulkoilmassa pelastaa yleensä huononkin päivän.

Mieli on virkeämpi ja olo on tarmokkaampi

Liikkumisen avulla puran esim. ahdistavia tunteita

Aikaansaamisen ilo: tulee tunne siitä, että on saanut jotain aikaan.

Vireystila kohenee ja pää tyhjenee työajatuksista.

Saan omaa aikaa.

Pyörällä pääsee nopeimmin töihin alamäkeä laskien. Kotiin mennessä on hyvä mieli kun on tahkonnut mäet ylös.

Kaikki sääolosuhteet tuovat iloa ja positiivista, kuten sade ja aurinko, samoin kuin lumi ja pilvinen taivas. Kaikella on oma viehätöksensä.

Luonnossa kävellessä ajatukset rauhoittuvat.

Kiitollisuus puhtaasta luonnosta, vapaudesta liikkua siellä ja liikuntakyvystä.

Pyöräily ja kävely liikuntamuotoina ovat aivan mahtavia. Omaan tahtiin liikkuminen, ajatusten tuulettaminen, kaiken kauneuden ja luonnon katseleminen lisäävät henkistä hyvinvointia,

Marraskuu

Uuden oppiminen

VALINNAN MAHDOLLISUUS

Jo 30 minuuttia kävelyä tai pyöräilyä täyttää liikkumiselle asetetun päivittäisen terveystavoituksen.

Joukkoliikenteen käyttäjä ottaa 2 000 askelta enemmän päivässä kuin autoilija.

Vuosittain meistä jokainen tekee tuhat valintaa siitä, miten kuljemme.

Tiesitkö?

KUKA VÄISTÄÄ?

Ei ihan simppeleä, mutta silti yksinkertaista:

Jos autoilijalla on merkitty väistämisvelvollisuus liikennemerkillä tai liikennevaloilla, väistää autoilija pyöräilijää sekä pyörätien jatkeella että suojatiellä. Jos väistämisvelvollisuusmerkkiä ei ole, pyöräilijä väistää (kuvan tilanne).

Kuitenkin: Kääntyvän auton kuljettajan on väistettävä risteävää tietä ylittävää pyöräilijää liikennemerkkeistä riippumatta.

PYÖRÄ MUKAAN JUNAAAN

Polkupyörä kulkee kätevästi mukana lähes kaikissa kotimaan kaukojunissa. InterCity-junassa pyörälle tulee varata oma paikka etukäteen. Pendolinossa polkupyörää ei voi kuljettaa. Varaa pyörällesi paikka samalla kun ostat oman junalippusi, jotta pyöräsi mahtuu varmasti kyytiin. Lisätietoja: vr.fi.

Kävelyn ja pyöräilyn kampanjat

K I T E E
SITOWISE

Kilometrikisa

Kiteelle perustettiin vuoden 2022 Kilometrikisaan oma joukkue ”Kiteen Liikkujat”. Tavoitteena oli saada sekä Kiteen kaupungin työntekijöitä että asukkaita pyöräilemään aiempaa enemmän.

Kilometrikisaa varten toteutettiin kampanjamainos, jossa kannustettiin osallistumaan Kilometrikisaan ja kerrottiin erilaisia perusteluja osallistumiselle.

Kampanjamainos on esitetty seuraavalla sivulla. Mainosta jaettiin Kiteen kaupungin työntekijöille intranetissä ja sähköpostitse sekä Kiteen kaupungin verkkosivuilla. Mainos tavoitti kaupungin henkilöstöä

arviolta yli 300 henkilöä.

Kiteen Liikkujat –joukkueeseen liittyi kahdeksan henkilöä. Kilometrejä poljettiin yhteensä 3290 kilometriä, keskimäärin 470 kilometriä per osallistuja. Seitsemän osallistujista kirjasi kilometrejä lihasvoimin tehtyinä, sähköpyörää oli käyttänyt kolme osallistujaa. Kilometrikisa poljettiin 1.5.-22.9.2022.

Kilometrikisa-kampanjaan osallistumiselle tarjottiin porkkanana palkinto, jossa osallistuneiden kesken arvotut voittajat saivat valita hyväntekeväisyysjärjestön, jolle tehtäisiin pieni lahjoitus. Yksikään

kilometrikisaan osallistuneista ei erikseen ilmoittautunut palkinnon arvontaan, joten palkintoa ei jaettu.

Pyöräile hyvää itsellesi ja muille!

Valtakunnallinen kilometrikisa 1.5.-22.9.2022.

Pyöräilyn Kilometrikisassa hypätään pyörän selkään, nautitaan maisemista ja hyvästä fiiliksestä. Leikkimielisessä kisassa voit ihan vain nautiskella, haastaa itseäsi tai ottaa mittaa työkaverista ja vaikka toisella puolen Suomea asuvasta serkusta. Poljetaan yhdessä Kitee Pohjois-Karjalan aktiivisimmaksi kaupungiksi!

Kilometrikisassa voit polkea työmatkoja, kurvailla kesälomalla järvimaisemissa tai testata uskallustasi maastoreiteillä. Ei ole merkitystä, missä kilometrisi poljet, kunhan teet sen ulkoilmassa. Kilometrit voivat koostua esimerkiksi työmatkoista Kiteellä, jäätelönhakurekistä Joensuussa tai lomaseikkailusta Lapissa.

Kilometrikisa starttaa vappupäivänä 1.5. ja on käynnissä aina syyskuun 22. päivään saakka.

MIKSI OSALLISTUISIN?

Kunto kohoaa, virkistyt ja pääset osaksi kivaa kilometrikisan porukkaa. Ehkä löydät myös uusia maisemia ja hauskoja kokemuksia. Osallistuneiden keskuudesta arvotut kaksi voittajaa pääsevät lisäksi valitsemaan hyväntekeväisyysjärjestöt, joille 90 euron palkintosummat lahjoitetaan. Hyväntekeväisyyskohteen saa valita muutamasta vaihtoehdosta.

Henkilökohtaisia palkintoja voit voittaa myös Kilometrikisan kautta: Kilometrikisassa arvotaan kaikkien osallistuneiden kesken pyöräilyaiheisia palkintoja sekä palkitaan kisan loputtua eniten kilometrejä ja minuutteja polkeneet joukkueet. Lisätietoja näistä palkinnoista löydät osoitteesta kilometrikisa.fi.

MITEN OSALLISTUN?

- Klikkaa itsesi osoitteeseen kilometrikisa.fi
- Kirjaudu sisään ja liity Kiteen Joukkueeseen käyttämällä alla mainittua joukkueen nimeä ja osallistumiskoodia. Jos et ole aiemmin osallistunut Kilometrikisaan, aloita rekisteröitymällä sivun yläpalkin linkistä.
- Jos haluat osallistua Kiteen Liikkujat -joukkueen jäsenten kesken suoritettavaan arvontaan, ilmoita Kilometrikisan nimimerkkisi ja sähköpostiosoitteesi 22.9. mennessä hanna.pund@sitowise.com. Tietoja käytetään ainoastaan palkinnon arvontaan ja voittajan tavoittamiseen.
- Kun vappu koittaa, hyppää pyörän selkään ja nauti kesästä!

Kilometrikisan aikana:

- Muista kirjata polkemasii kilometrit Kilometrikisa.fi-sivuille.
- Jos jaat kokemuksia sosiaalisen median kanavissa, voit käyttää tunnistetta #kilometrikisakitee.

Joukkueen nimi: Kiteen Liikkujat
Osallistumiskoodi: Kitee 30v.

#KILOMETRIKISAKITEE

Kampanjan palkinnot arvotaan 22.9.2022 jälkeen. Arvontaan osallistuvat kaikki Kiteen Liikkujat -joukkueessa kilometrejä kirjanneet ja kohdan 3 mukaisesti ilmoittautuneet. Voittajille ilmoitetaan sähköpostitse. Jos voittajaa ei ole tavoitettu kolmen viikon aikana, suoritetaan uusi arvonta.

Kampanja on osa Kiteen kaupungin Työmatkaliikkuksella hyvinvointia -hanketta.
Lisätietoja: Projektipäällikkö Pilvi Lehtonen, pilvi.lehtonen@sitowise.com

Pyörällä töihin –kampanja

Toukokuun pyöräilyviikolla toteutettiin Pyörällä töihin –päivän kampanja, jossa kannustettiin Kiteen kaupungin työntekijöitä pyöräilemään työmatkansa tai ainakin osa siitä.

Toteutustapa

Kampanjaan osallistuvat pyöräilivät työmatkansa osittain tai kokonaan ja kertoivat kokemuksiaan työmatkapyöräilystä sen pohjalta. Kokemuksensa sai kertoa vapaavalintaisella tavalla, esimerkiksi kuvin, videoin, runoin tai yksittäisin lausein. Materiaalin pohjalta oli tarkoitus koota musiikkivideo. Osallistumiseen kannustettiin arpomalla kaksi tuotepalkintoa.

Kampanja toteutettiin Pyörällä töihin –päivänä 10.5.2022.

Kampanjaa varten laadittiin kampanjamainos, jossa kannustettiin osallistumaan kampanjaan ja kerrottiin osallistumisohjeet. Kampanjamainosta julkaistiin Kiteen kaupungin intranetissä ja lisäksi henkilökunnan sähköpostijakelulla. Mainos tavoitti arviolta yli 300 työntekijää.

Osallistujat

Kampanjaan osallistui vain kolme henkilöä, joten suunniteltua musiikkivideota ei voitu koota.

Kuva: Pyörällä töihin –kampanjan mainos.

Liikkujan viikon kampanja

Liikkujan viikon kampanja toteutettiin Kiteen kaupungin työhyvinvointipäivään, jossa työntekijät saivat käyttää tunnin työajastaan liikkumiseen.

Toteutustapa

Kampanja toteutettiin suunnistuksena, johon sai osallistua joko Kiteellä tai Kesälahdella. Suunnistusta varten laadittiin osallistumisohjeet, rastikartat sekä rastien sisällöt. Rastien sijaintien valinnassa oli tavoitteena tutustuttaa osallistujat Kiteen liikunta- ja ulkoilupaikkoihin sekä kestävän liikkumisen kannalta merkittäviin paikkoihin. Rastit sijoitettiin muun muassa kuntoportaisiin, ulkoilualueille, kosteikkoalueelle, uimarannalle, linja-autoasemalle sekä rautatieasemalle.

Suunnistusreiteissä huomioitiin käytettävissä oleva aika ja osallistujan valitsema kulkutapa: sekä Kiteelle että Kesälahdelle laadittiin ns. perusreitti, jonka ehtii tunnissa kävelemään läpi. Pyöräilijöille laadittiin Kiteelle kokonaan oma reittinsä, joka sisälsi pyöräilymatkan Kiteen rautatieasemalle. Kesälahdella perusreittiä täydennettiin pyöräilijöiden ekstrarastilla.

Rastitehtävät laadittiin siten, että ne kannustavat pohtimaan liikkumisvalintoja sekä lihasvoimaisen liikkumisen hyötyjä. Lisäksi kerättiin tietoa mm. pyöräpysäköintimahdollisuuksista, joukkoliikenteen tarjonnan tuntemisesta sekä kiinnostavista ulkoilukohteista.

Osallistujat

Kampanjaan osallistuttiin suorittamalla suunnistus kampanjaviikon aikana 19.-22.9.2022 sekä toimittamalla rastivastaukset sähköpostitse. Kampanjaan osallistui 81 henkilöä. Osallistujien kesken arvottiin tuotepalkinto.

Kampanjamainosta jaettiin kaupungin työntekijöille sähköpostitse ja intranetin kautta.

Suunnistuksen osallistumisohjeet, rastikartat ja rastien sisällöt on esitetty liitteessä 1.

Liikkujan viikon suunnistuksen vastaukset

Suunnistuksen rastivastausten perusteella saatiin arvokasta tietoa kestävästä liikkumisesta edistämiseen ja Kiteen liikuntapalveluiden kehittämiseen. Lisäksi vastauksena saatuja liikkumisen hyvinvointiin liittyviä havaintoja hyödynnettiin viestintäkampanjan lokakuun materiaalissa.

Seuraavassa on esitetty Kiteen rautatieasemaan sekä Kesälahden linja-autoasemaan liittyviä vastauksia.

Kiteen rautatieaseman kehitystoiveet

Suunnistukseen osallistujat kaipaavat Kiteen rautatieasemalle lämmintä odotustilaa etenkin talviaikaan sekä wc:n

käyttömahdollisuutta. Ehdotuksena nousi esiin myös taksien puhelinnumeroiden esittäminen erityisesti muualta saapuville, sillä kaikki eivät ymmärrä tilata taksikyytiä etukäteen eivätkä välttämättä tiedä välimatkan pituutta Kiteen keskustaan.

Kesälahden linja-autoaseman kehitystoiveet

Rastivastauksista käy ilmi, ettei linja-autoasemalla nykyisin ole pyöräpysäköintimahdollisuutta. Vastaajat jättäisivät pyörän nykyisin eri puolille torialuetta rungostaan lukittuna tai koulun pyöräpysäköintiin. Suuri osa vastaajista totesi myös, ettei saapuisi asemalle pyörällä, sillä ei uskaltaisi jättää

pyörää torialueelle viikonlopun ajaksi, jottei sitä varastettaisi tai rikottaisi. Vastauksista voidaan päätellä, että turvallisen ja laadukkaan pyöräpysäköinnin toteuttaminen voisi lisätä halukkuutta kulkea liityntämatka pyörällä ja voisi jopa lisätä linja-auton käyttöä omalla autolla kulkemisen sijaan.

Heijastinviikon kampanja

Heijastinviikon kampanjan tavoitteena oli parantaa jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden havaittavuutta. Hankkeen kautta jaettiin n. 50 heijastinta, pyörän etuvaloa ja pyörän takavaloa. Lisäksi Traficom lahjoitti 100 heijastinta jaettavaksi.

Heijastinviikon tempaus toteutettiin useammassa osassa: se aloitettiin Kesälahden liikuntatapahtumassa, jossa jaettiin heijastimia ja pyöränvaloja kuntoportaita käyttäneille.

Lisäksi heijastimia ja pyöränvaloja jaettiin alakoululaisille järjestetyssä Turvaa tenaville –tapahtumassa, ikäihmisten liikuntaryhmissä, Kiteen ja Kesälahden nuorisotiloilla (lapset ja nuoret 3. luokasta ylöspäin), sekä Kesälahdella ukrainalaisille lapsille ja nuorille, joista monet ovat aktiivisia pyöräilijöitä. Lisäksi liikuntapalveluiden henkilökunta sai halutessaan heijastimet ja polkupyörän valot.

Sähköavusteisten pyörien kokeilutapahtuma

Kiteen kaupungin työntekijöille ja asukkaille haluttiin tarjota mahdollisuus kokeilla sähköpyörää ja kannustaa pohtimaan, voisiko sähköpyörä tuoda uusia liikkumismahdollisuuksia henkilöauton tilalle. Kokeilu toteutettiin kahdella tavalla: yleisötapahtumaan järjestettiin sähköpyöräkokeilu ja lisäksi kaupungin työntekijät saivat lainata kaupungille hankittuja sähköpyöriä.

Iltalento Kiteelle -tapahtuma järjestettiin perjantaina 9.9.2022 Kiteen torilla. Tapahtuman järjestivät Kiteen yrittäjät. Tapahtumaan oli tavoitteena löytää sähköpyöräyrittäjä, joka esittelisi erilaisia

sähköpyöriä. Tapahtumaan osallistui Sähköpyöräkauppa.com, joka esitteli tapahtumakävijöille yrityksen valikoimassa olevia sähköpyöriä.

Tapahtumassa sähköpyöriä kokeili useampi henkilö, joista yksi päätyi ostamaan sähköpyörän suoraan. Tämän lisäksi selvitykseen jäi yksi työsuhdepyörän tilaus. Iltalento Kiteelle -tapahtumaan osallistui arviolta 600-700 ihmistä.

Koska sähköpyörät olivat suosittuja iltatapahtumassa, saapui Sähköpyöräkauppa.comin edustaja myös seuraavana päivänä esittelemään

sähköpyörävalikoimaansa Elomarkkinoille. Myös Elomarkkinoilla oli paljon kiinnostuneita, ja kaksi sähköpyörää jäikin suoraan Kiteelle. Lisäksi muutama ostajaehdokaas jäi pohtimaan työsuhdepyörän hankintaa.

Lopputulos ja kokemuksia

Kokeilijoita ja kiinnostuneita oli molempina päivinä paljon, ja sähköpyöräyrittäjä koki esittelyn erittäin kannattavana.

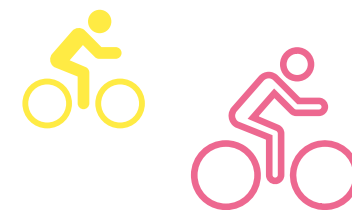
Kaupungin sähköavusteiset työasiointipyörät

Kokeilun toteuttaminen

Kiteen kaupunki hankki kevät-kesällä 2022 neljä sähköavusteista pyörää työasiointipyöriksi. Vuoden 2022 aikana oli tarkoitus testata niiden lainauksen ja varauksen järjestelyjä. Pyöriä sai varata käyttöönsä työpäivän aikana tai lainata pidemmäksi aikaa, jolloin pidempi laina-aika mahdollisti esimerkiksi työmatkan pyöräilyn kokeilemisen sähköavusteisella pyörällä. Osa pyöristä on sijainnut Kiteellä, osa Kesälahdella.

Kesän ja syksyn 2022 aikana kertyneiden kokemusten mukaan pyöriä on varattu pääasiassa pidemmäksi ajaksi, kuten viikonlopuksi. Varauksia on ollut jonkin verran, mutta määrää olisi hyvä saada lisättyä.

Pyörät varataan sähköisen kalenterin kautta. Pyörien käyttöönoton yhteydessä kalenterivarauksessa oli häiriöitä, jotka ovat sittemmin korjaantuneet. Kuitenkin haasteita aiheuttaa edelleen se, etteivät kaupungin eri organisaatioiden verkot keskustele keskenään, mikä vaikeuttaa varausta. Lainauksen vähäisen määrän arvellaan johtuvan siitä, että pyörien varaus ja noutaminen kaupungintalolta koetaan haastavaksi. Työasiointipyöristä on kuitenkin saatu positiivista palautetta.

K I T E E

SITOWISE

Kaupungin sähköavusteiset työasiointipyörät

Kehitysehdotukset

Kokeilukesän aikana muotoutui ideoita, joilla työasiointipyörien lainausta voitaisiin tehdä helpommaksi ja tehokkaammaksi.

Kehitysehdotuksia ovat:

- Pyörien sijoittaminen useampaan toimipaikkaan, etenkin koululle
- Uusien pyörien hankinta, mahdollisesti eri hallintokunnille (esim. tekninen ja sivistystoimi)
- Unisex-malliset pyörät, jolloin pyörän mallit ovat vapaammin kaikkien käytettävissä
- Varausjärjestelmän uusiminen
- Työasiointipyörien markkinointi eri kanavissa sekä tehokkaampi viestintä sähköpyöristä. Esimerkiksi uutinen sähköpyörän kokeilusta kaupungin sosiaalisen median kanaviin.
- Ohjeiden tai niiden löydettävyyden selkeyttäminen
- Pyörien tarjoaminen myös matkailijoiden käyttöön erityisesti Kesälahdella

Pyöräpysäköinnin kehittäminen

Pyöräpysäköinnin nykytilakartoitus

Tässä työssä kartoitettiin, miten pyöräpysäköinti on järjestetty Kiteen keskustan keskeisillä asiointipaikoilla. Lisäksi kartoitettiin muutamilta keskeisiltä työpaikoilta, miten toimitilojen pyöräpysäköinti on järjestetty sekä tarkasteltiin keskeisten liikenteen solmukohtien pyöräpysäköintiä.

Kartoitus suoritettiin 14.6.2022. Tarkastelussa keskityttiin toimitilojen ulkopuolella sijaitseviin pyöräpysäköintimahdollisuuksiin.

Tarkasteltavat kohteet määriteltiin yhdessä ohjausryhmän kanssa. Kohteiksi valittiin seuraavat.

- Asiointi: Kauppakeskus Kupiainen ja Kiteentien palvelut
- Henkilökunnan pyöräpysäköinti ja asiointi pyörällä: Kiteen kaupungintalo ja Selkuen yritysalue
- Koulut: Arppen koulu
- Liikenteen solmupisteet: Kiteen ja Kesälahden rautatieasema, Kiteen linja-autoasema, Puhos Lamminranta

Havainnot ja kehittämis ehdotukset teemoittain on esitetty seuraavilla sivuilla.

Asiointikohteet

1/2

Nykytila

Kartoituksen perusteella useimpien liikkeiden edustalla on pyöräpysäköintiteline.

Lähes kaikki telineet ovat rengastelineitä, joiden hyviä puolia ovat nopeakäyttöisyys ja vähäinen tilantarve. Osa telineistä on sijoitettu katoksen alle. Rengastelineet voivat kuitenkin vaurioittaa levyjarrullisia pyöriä eikä niissä ole runkolukitusmahdollisuutta.

Kuvat: Kaupungintalon edustan pyöräpysäköintitelineet

Asiointikohteet

2/2

Kehitysehdotukset

Kiteen keskustaan ehdotetaan järjestettävän muutamiin keskeisiin paikkoihin laadukas pyöräpysäköintipaikka, jossa on katos ja runkolukitusmahdollisuus. Ehdotuksia laadukkaan pyöräpysäköinnin sijainneista ovat turisti-infon ja kaupungintalon edustat.

Kaupungintalon edustalla on nykyisin perinteinen rengasteline sekä persoonallisia kivi-/betonitelineitä. Vaihtamalla perinteinen rengasteline runkolukituksen mahdollistavaan malliin, sisäänkäynti palvelisi paremmin erilaisia pyöräilijöitä ja alue olisi ja modernimman näköinen.

Kuva: Turisti-infon edusta olisi hyvä ja keskeinen paikka laadukkaammalle pyöräpysäköinnille

Työpaikat

Kaupungintalo

Nykytila

Kaupungintalolla pyöräpysäköintipaikkoja on jokaisella sisäänkäynnillä. Paikat eivät kuitenkaan laadullisesti ole kovin korkealuokkaisia.

Koko päivän kestävän pyöräpysäköinnin suositellaan sijaitsevan määränpään läheisyydessä sekä olevan turvallinen, katettu tai sijaitsevan sisätiloissa sekä tarjoavan runkolukitusmahdollisuuden.

Kehitysehdotukset

Pyöräpysäköinti olisi hyvä järjestää helposti kuljettavaan lukittuun tilaan kaupungintalon sisällä. Mikäli tämä ei ole mahdollista, on vaihtoehtoinen ratkaisutapa on toteuttaa piha-alueelle lukittava (häkki)varasto. Pyöräpysäköinnin on hyvä sijaita kohtuullisen lähellä sosiaalityöihin johtavaa sisäänkäyntiä.

On hyvä huomioida, että ainakin osa nykyisistä rengastelineistä kannattaa jättää, sillä osa käyttäjistä arvostaa sijaintia ja nopeutta muun laadun edelle.

Kuvat: Kaupungintalon henkilökunnalle tarkoitettuja pyöräpysäköintipaikkoja.

Työpaikat

Selkuen alue

Nykytila

Selkuen työpaikka-alueella esiintyy vaihtelevia pyöräpysäköinnin toteutustapoja. Muutamissa paikoissa, kuten Harjulan palveluasumisen yksikön sisäänkäynnillä on rengastelineitä. Kidexin sisäänkäyntien vieressä on pyöräkatokset. Toisaalla, esimerkiksi Kiteen tekstiilitehtaalla ei ole lainkaan pyörätelineitä, vaikka kartoitushetkellä pyöriä oli pihassa runsaasti. Osa työpaikoista saattaa olla luonteeltaan sellaisia, että työhön liittyy autolla tehtävää asiointia, jolloin työmatkan pyöräilemistä ei nykyisellään koeta houkuttelevaksi vaihtoehdoksi.

Kehitysehdotukset

Työpaikka-alueen pyöräpysäköinnin voi toteuttaa yrityskohtaisesti tai keskitettynä pyöräpysäköintinä lähekkäin sijaitsevien työpaikkojen kesken. Pyöräpysäköinnin toteutuksessa ja sijainnin valinnassa hyödynnetään tässä raportissa esitettyä pyöräpysäköinnin ohjekorttia (sivut 30-32).

Kuvat:

Ylhäällä: Kiteen tekstiilitehtaan sisäänkäynnin yhteydessä ei ole lainkaan pyöräpysäköintitelineitä. Keskellä: Kidexin sisäänkäyntien vieressä on pyöräpysäköintikatokset. Alhaalla: Harjulan palveluasumisen yksikön sisäänkäynnillä on rengasteline.

Koulut

Arppen koulu

Nykytila

Arppen koululla valtaosa pyöräpysäköintipaikoista on katoksen alla olevia rengastelineitä. Katoksen pylviäitä on pienessä määrin mahdollista hyödyntää pyörän lukitsemiseen rungosta.

Paikkoja koululla on yhteensä 185 kappaletta ja kirjastolla 8 paikkaa.

Kehitysehdotukset

RT-kortin (98-11207) mukaan suositeltava pyöräpysäköintipaikkojen mitoitus peruskouluissa ja lukiossa on 1 pyöräpysäköintipaikka/oppilas ja 0,4 paikkaa/työntekijä. Vuonna 2020 Arppen koulussa oli 305 muuten kuin koulukuljetuksella kulkevaa oppilasta. Tähän määrään nähden pyöräpaikkojen nykyinen lukumäärä liian vähäinen.

Pyöräpaikkojen puute ei kuitenkaan noussut esiin vuonna 2020-2021 toteutetussa hankkeessa *Koululaisten saattoliikenteen minimointi*. Pyöräpysäköinnin käyttöastetta on hyvä seurata ja lisätä paikkoja tarvittaessa. On myös hyvä huomioda, että laadukas ja riittävä pyöräpysäköinti voi lisätä halukkuutta koulumatkapyöräilyyn.

Kuva: Arppen koulun pyöräkatos

Liikenteen solmupisteet

Rautatieasemat, linja-autoasemat, muut tärkeimmät linja-autopysäkit

Nykytila

Kiteen rautatieasemalla on laadukas odottelutila sekä pyöräpysäköinti. Kesälahden rautatie- ja linja-autoasemilla vastaavia palveluita ei ole. Odottelutila ja pyöräpysäköinti on hyvä toteuttaa myös Kesälahden rautatieasemalle ja linja-autoasemalle.

Kiteen linja-autoasema on siirtymässä uuteen sijaintiin keskustan kehittyessä. Nykytilakartoitusta ei sen vuoksi toteutettu.

Kehitysehdotukset

Pyöräpysäköinti suositellaan toteutettavan **Kesälahden rautatieasemalle** viimeistään aseman muiden kehittämistoimenpiteiden yhteydessä. Pysäköinti voidaan toteuttaa samaan tapaan kuin Kiteen rautatieasemalla.

Kesälahden linja-autoasemalle suositellaan lisättävän laadukas ja turvallinen pyöräpysäköinti, johon käyttäjät uskaltavat jättää pyörän säilöön esimerkiksi viikonloppumatkan ajaksi.

Kiteen linja-autoaseman pyöräpysäköinnin suunnitteluun ja toteutukseen on hyvä kiinnittää huomiota, jotta se toteutetaan laadukkaasti. Suunnittelussa kannattaa hyödyntää seuraavilla sivuilla esitettyä ohjekorttia.

Tarpeelliseksi kehittämiskohteeksi tunnistettiin lisäksi **Puhoksen Lamminrannan pysäkki**. Pyöräpysäköinnin toteutuksessa on hyvä hyödyntää seuraavilla sivuilla esitettyä ohjekorttia.

Kuvat:

Kiteen rautatieaseman katoksellinen odotustila ja pyöräpysäköinti on toteutettu laadukkaasti ja siten, että ne erottuvat ympäristöstä selkeästi. Samantyyppistä toteutusmallia ehdotetaan myös Kesälahden asemalle.

Pyöräpysäköinnin ohjekortit

Yleiset ohjeet

Pyöräpysäköinnin sijoittaminen

Pyöräpysäköinnin tulee sijaita mahdollisimman lähellä kohdetta tai kohteen sisäänkäyntiä. Pysäköinnin on hyvä sijaita helposti havaittavalla paikalla ja käyttäjän saapumissuunnassa, jottei pyöräpysäköintiin ajamisesta synny kiertolenkkiä. Pyörällä tulee päästä ajamaan sallittuja reittejä pyöräpysäköintitelineelle saakka.

Pyöräpysäköinnin tulisi sijaita lähempänä sisäänkäyntiä kuin autoliikenteen pysäköinti, jotta pysäköintipaikkojen sijoittelu tukisi kestäviä kulkutapavalintoja.

Hyvä lähtökohta on sijoittaa pyöräpysäköinti kohteeseen mahdollisimman lähelle ovea, josta kuljetaan sisään (pääovi tai esim. työpaikoilla kulkuyhteys sosiaaliloihin). Mikäli pyöräpysäköinti sijoitetaan pysäköintialueelle, tulisi sen sijaita lähempänä sisäänkäyntiä kuin autojen pysäköintipaikat.

Pyöräpysäköintitelineen valinta

Pyöräpysäköintitelineen tulisi tarjota mahdollisuus lukita pyörä rungostaan. Tapa on turvallinen, ja esimerkiksi runkokaaritelineeseen sopii mikä tahansa pyörä, kuten leveärenkainen pyörä tai laatikkopyörä.

Runkokaaritelineissä telinevälin miniminä voidaan pitää 80 senttimetriä. Koska yhteen telineeseen voi pysäköidä kaksi pyörää, pyörien keskimääräinen väli on 40 senttimetriä. Runkokaaritelineessä tiivistä pysäköintiä edesauttaa se, ettei pyörien ohjaustankoja ole pakko pitää samassa linjassa.

Jos mahdollista, säältä on tarjottava suojaa. Sää kuluttaa pyörää. Sateen, lumen ja pakkasen lisäksi myös aurinko kuluttaa pyörää etenkin sen pehmeistä osista kuten kahvoista, renkaista ja satulasta.

Pyöräpysäköinnin ohjekortit

Liikenteen solmukohta

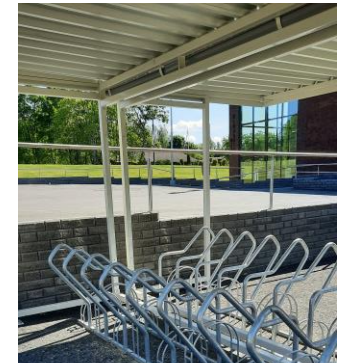
- Pysäköinnin tyyppi: katokselliset runkolukituksen mahdollistavat pysäköintipaikat
- Pysäköintipaikkojen määrä: tarpeen mukaan, esim. 10-20 paikkaa. Käyttöastetta seurataan ja paikkamäärää lisätään tarvittaessa.
- Sijainti: lähellä lipunmyyntiä tai laituria

Työpaikat

- Pysäköinnin tyyppi: katokselliset runkolukituksen mahdollistavat pyöräpysäköinnit, mahdollisuuksien mukaan sisätiloissa
- Pysäköintipaikkojen määrä: ohjeellinen lukumäärä 0,4 kpl/työntekijä
- Sijainti: työntekijöiden sisäänkäynnin läheisyydessä, turvallinen pysäköintitila (jopa valvottu)

Kaupalliset palvelut

- Pysäköinnin tyyppi: runkolukituksen mahdollistavat pysäköintipaikat
- Pysäköintipaikkojen määrä: ohjeellinen lukumäärä 2,5 kpl/100 k-m2
- Sijainti: lähellä sisäänkäyntiä, esimerkiksi pysäköintialueen lähemmässä laidassa.

Kuvat: Esimerkkejä runkolukituksen mahdollistavista pyöräpysäköintitelineistä.

Pyöräpysäköinnin kehittäminen ja yhtenäistäminen Kiteellä

Kiteen kaupungin tavoitteena on kehittää pyöräpysäköintiä Kiteen julkisissa ja kaupallisissa kohteissa sekä työpaikoilla. Pyöräpysäköinnin havaittavuuden ja arvostuksen parantamiseksi pysäköinnissä haetaan yhteneväisiä toimintalinjoja ja ulkoasua.

Kiteellä toimivia yrityksiä pyritään kannustamaan pyöräpysäköinnin kehittämiseen sekä asiakkaiden että työntekijöiden tarpeet huomioiden. Työssä laadittiin viestintämateriaali, joka sisältää perustelut ja ohjeet pyöräpysäköinnin kehittämiseen sekä

tiedustelun kiinnostuksesta pyöräpysäköintitelineiden yhteishankintaan. Viestintäaineisto on esitetty viereisessä kuvassa.

Kiteen kaupunki toimittaa materiaalin Kiteellä toimiville yrityksille alkuvuodesta 2023. Pyöräpysäköinnit on suunniteltu toteutettavan kesällä 2023.

Kiteen kaupungin tavoitteena on lisätä pyöräilyä arjen asiointi- ja työmatkoilla. Myös pyörämatkailu lisääntyy jatkuvasti. Miltä sinun yrityksesi näyttää pyöräilevän asiakkaan tai työntekijän silmin?

Kiteen kaupungin tekninen toimi on suunnittelemassa pyörätelineiden yhteishankintaa.

Mikäli teitä kiinnostaa osallistua yhteishankintaan, ilmoittattehan halukkuutenne Kiteen kaupungin tekniselle johtajalle. Myös kisätiedot hankinnasta Kiteen kaupungin tekniseltä johtajalta Kari Siposelta: p. 040 105 1201 tai kari.siponen@kitee.fi.

K I T E E

Kuvat ja lisäohjeita:
Pyöräliikenteen suunnittelu
(Väyläviraston ohjeita 18/2020)

Pyöräpysäköinnillä hyvinvointia ja kassavirtaa

Pyöräilevät asiakkaat

Tutkimusten perusteella autoilijat ostavat enemmän yhdellä kerralla, mutta pyörällä tai jalan liikkuvat asioivat vuositasolla useammin. Siksi myös pyöräpysäköintimahdollisuuksiin kannattaa kiinnittää huomiota.

Rengasteline on monen suosima helppo ratkaisu. Se voi kuitenkin vaurioittaa levyjarrullisia pyöriä, ja toisaalta leveämmät renkaat eivät välttämättä mahdu siihen. Varkauksien ehkäisemiseksi telineessä kannattaa olla runkolukitusmahdollisuus, ja teline on hyvä kiinnittää maahan tai seinään. Ohessa on esimerkkejä hyvistä runkolukituksen mahdollistavista telinemalleista. Jos mahdollista, pyöräteline kannattaa sijoittaa katoksen alle, jolloin pyörät ovat säältä suojassa. On myös hyvä varmistaa, että pyöräpysäköintipaikalle on helppo pyöräillä ja että sieltä on sujuva kulku liikkeeseen.

RENGASTELINE
RUNKOLUKITUKSELLE

KETJULUKITUS-
TELINE

LEVEÄ KAARITELINE

KAPEA KAARITELINE

Pyöräilevät työntekijät

Tiesitkö, että 2-3 kertaa viikossa liikkuvilla työntekijöillä on 4,5 päivää vähemmän sairauspäiviä vuotta kohden kuin enintään kerran viikossa liikkuvilla? Hyvät sosiaalityöt ja turvallinen pyöränsäilytyspaikka kannustavat työmatkapyöräilemään.

Työntekijöiden pyöräpysäköintipaikkojen olisi hyvä sijaita sosiaalityöihin johtavan oven lähistöllä. Turvallisin vaihtoehto työpäivän aikaiseen pyörän säilytykseen on lukollinen katettu häkkivarasto ulkona tai helppokulkuinen varastotila sisätiloissa. Mikäli tämä ei ole mahdollista, on katettu tai katokseen sijoitettu runkolukituksen mahdollistava pysäköintiteline hyvä vaihtoehto.

Pitkän matkan työmatkapyöräilijät käyvät usein pyöräilyn jälkeen suihkussa ja vaihtamassa vaatteita. Työmatkaliikuntaa edistävissä sosiaalityötiloissa onkin toimivien suihkutilojen lisäksi oltava riittävästi tilaa säilyttää ja kuivattaa vaatteita.

Pyöräilyn edistäminen

PUHOKSESSA JA KESÄLAHDELLA

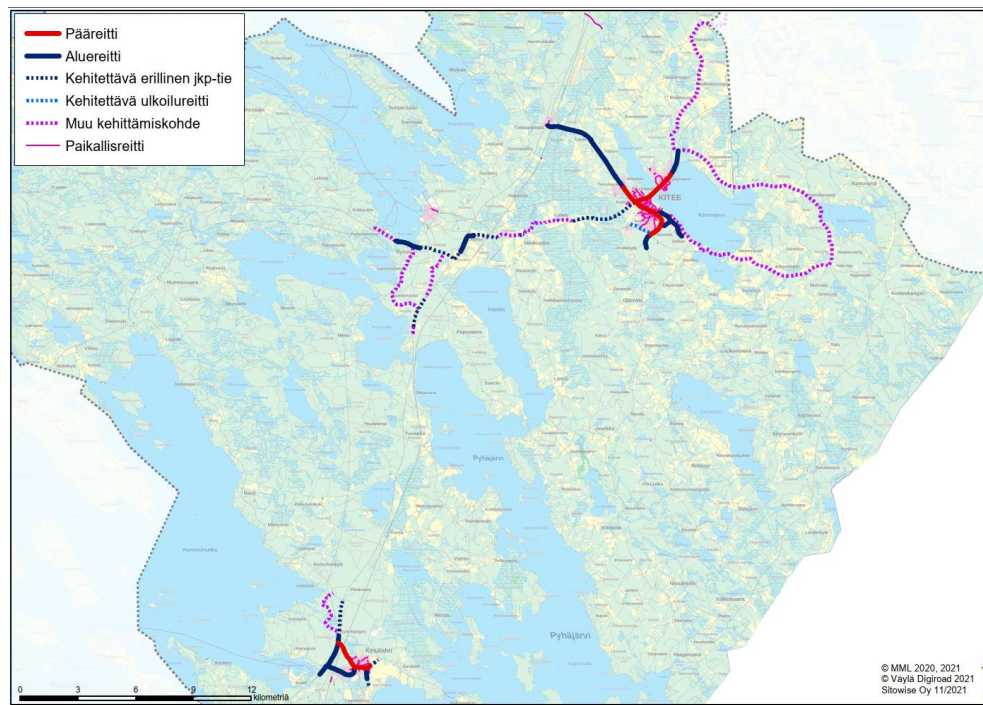

K I T E E
SITOWISE

Asukaslähtöinen kävelyn ja pyöräilyn reittien kehittäminen ja liikkumisen ohjaus

Keski-Karjalan viisaan liikkumisen suunnitelmassa (2021) määriteltiin kävelyn ja pyöräilyn pää- ja aluereitit sekä muut kehittämiskohteet. Yhtenä tavoitteena oli yhdistää pyöräiltävien etäisyyksien päässä olevia keskuksia tai palvelukeskittymiä toisiinsa. Näitä olivat esimerkiksi Kiteen keskusta, Puhos ja matkailukeskus Pajarinhovi.

Työtä jatkettiin tässä hankkeessa järjestettyjen asukastyöpajojen avulla. Työpajoissa haettiin uusia ajatuksia ja pyrittiin sitouttamaan asukkaita kehittämistyöhön. Asukastyöpajoja järjestettiin kaksi: Puhoksessa ja Kesälahdella.

Karttakuva: Kiteen pyöräliikenteen tavoiteverkossa esitetyt kehitettävät reitit yhdistävät mm. Puhoksen ja matkailukeskus Pajarinhovin toisiinsa sekä Kiteen keskustaajamaan. Myös Kesälahdella tunnistettiin kehittämiskohteita. (Lähde: Keski-Karjalan viisaan liikkumisen suunnitelma 2021).

Valokuvat: Puhoksen asukastilaisuus rakentui yhteisen pyöräretken ympärille.

Pyöräilyn edistäminen Puhoksessa

Puhoksen asukastilaisuus toteutettiin 14.6.2022. Tilaisuus aloitettiin keskustelemalla paikallisten kanssa parhaasta reitistä pyöräillä Puhokselta Pajarinhoviin. Reitiksi valittiin noin 15 kilometrin lenkki.

Pyöräilyreitti kulkee enimmäkseen rauhallisia ja vähäliikennöityjä teitä. Osa reitistä hyödyntää yksityisten tiekuntien hallinnoimia teitä. Reitillä on myös muutamia osuuksia, joissa poljetaan vilkkaasti liikennöityjen valtatie 6 ja kantatien 71 varrella. Mikäli reitti toteutetaan vakiintuneeksi reitiksi, tulee varmistua yksityisteiden käyttömahdollisuudesta sekä pyöräilyn turvallisuudesta valtatiellä ja kantatiellä.

Liikkumisen ohjauksen toimenpiteenä asukastilaisuudessa ideoitiin mahdollisuutta järjestää paikallisille ja matkailijoille suunnattuja pyöräretkiä. Toteutusta voitaisiin edistää Puhoksen kehittämisyhdistyksen kautta.

Puhoksen asukastilaisuuteen osallistui 8 aikuista ja 2 lasta. Tilaisuudesta julkaistiin juttu Koti-Karjala lehden numerossa 45 (29.6.2022).

Pyöräilyn edistämistä Puhoksessa viedään eteenpäin Kiteen kaupungin ja Puhoksen kehittämisyhdistyksen yhteistyönä. Keskusteluja on käyty jo hankkeen aikana kumppanuuspöydässä 16.11.2022.

Kuva: Asukastilaisuudessa pyöräilty reitti, jonka toteuttamismahdollisuuksien selvittämistä jatketaan hankkeen päätyttyä.

Pyöräilyn edistäminen Kesälahdella

Kesälahden asukastilaisuus toteutettiin 13.6.2022. Tilaisuudessa keskusteltiin, minkälaisia retkipyöräilyreittejä alueelta on mahdollista löytää sekä käytiin tutustumassa lähialueen kohteisiin. Reitit on merkitty vieressä olevaan karttaan.

Tilaisuudessa todettiin, että alueen opaskarttoja olisi tarpeen päivittää. Tilaisuuteen osallistui kolme henkilöä.

Kiteellä on luotu kävellen kuljettavia kulttuurireittejä muun muassa yhteistyössä Kesälahden eri toimijoiden kanssa. Jatkossa matkailun kehittämisessä voitaisiin hyödyntää myös erilaisia pyöräilyreittejä.

Pyöräilyn edistämistä Kesälahdella viedään eteenpäin Kiteen kaupungin ja paikallisten toimijoiden yhteistyönä sopivana ajankohtana.

Kuva: Asukastilaisuudessa tunnistettiin potentiaalisia reittejä retkipyöräilylle. Reittien toteuttamismahdollisuuksien selvittämistä jatketaan hankkeen päätyttyä.

Miten tästä eteenpäin?

JATKOTOIMENPITEET

K I T E E
SITOWISE

Jatkotoimenpiteet

Tässä hankkeessa haettiin ja toteutettiin toimenpiteitä, joilla työmatkaliikkumista ja pyöräilyä voidaan edistää Kiteellä.

Pyöräpysäköinnin osalta määriteltiin suuntaviivat pysäköinnin kehittämiseksi Kiteen keskustaajamassa ja liikenteen solmupisteissä. Kylien osalta hahmoteltiin mahdollisia pyöräreittejä ja suunniteltiin toimintaa pyöräilyn edistämiseksi.

Hankkeessa toteutettiin lisäksi laaja viestintäkampanja sekä erilaisia liikkumisen ohjauksen kampanjoita kävelyn ja pyöräilyn edistämiseksi erityisesti työmatkoilla. Tähän raporttiosioon on koottu jatkotoimenpiteet työmatkaliikkumisen ja pyöräilyn edistämiseksi myös tulevina vuosina.

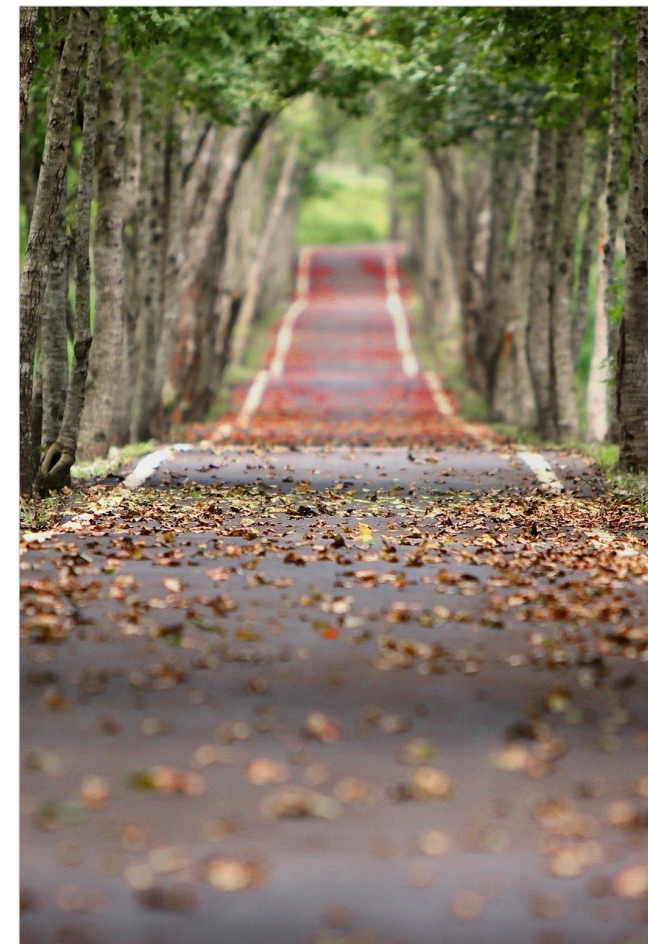
Hankkeen loppuraportti esitellään Kiteen tekniselle lautakunnalle vuoden 2023 alussa.

Pyöräilyn edistäminen Puhoksessa ja Kesälahdella

Pyöräilyn edistämistä Puhoksessa viedään eteenpäin Kiteen kaupungin ja Puhoksen kehittämissyhtymän yhteistyönä.

Keskusteluja on käyty jo hankkeen aikana kumppanuuspöydässä 16.11.2022.

Pyöräilyn edistämistä Kesälahdella viedään eteenpäin Kiteen kaupungin ja paikallisten toimijoiden yhteistyönä sopivana ajankohtana.

Jatkotoimenpiteet

Pyöräpysäköinnin kehittäminen

Pyöräpysäköintiä kehitetään Kiteen julkisilla alueilla ja työpaikoilla. Pohjana hyödynnetään tässä hankkeessa esitetyjä kehittämisehdotuksia. Toimenpiteiden vastuutahona Kiteen tekninen toimi, ellei toisin ole mainittu.

- Kiteen keskustaan toteutetaan muutama keskitetty ja laadukas pyöräpysäköintipaikka, jossa on katos ja runkolukitusmahdollisuus.
- Kaupungintalon sisäänkäynnin edustalla sijaitseva teline vaihdetaan runkolukituksen mahdollistavaan malliin.
- Kaupungintalolle toteutetaan työmatkapyöräilyä tukeva turvallinen pyöräpysäköintipaikka sisätiloihin tai lukittuun varastoon.
- Selkuen työpaikka-alueelle toteutetaan laadukkaat työmatkapyöräilyä tukevat pysäköintitelineet joko yrityskohtaisesti tai keskitettynä lähekkäin sijaitsevien yritysten kesken. Pyöräpysäköinnin toteutuksessa ja sijainnin valinnassa hyödynnetään tässä raportissa esitettyä pyöräpysäköinnin ohjekorttia. (Vastuutahona alueen yritykset)

- Arppen koulun nykyisten pyöräpysäköintipaikkojen riittävyyttä seurataan, tehdään muutoksia tarvittaessa.
- Kesälahden rautatieasemalle lisätään pyöräpysäköintitelineet esimerkiksi Kiteen rautatieaseman mallin mukaisesti.
- Kesälahden linja-autoasemalle lisätään laadukas ja turvallinen pyöräpysäköintiteline.
- Kiteen linja-autoaseman pyöräpysäköinnin suunnittelu ja toteutus tehdään laadukkaasti hyödyntäen esim. tässä raportissa esitetyjä ohjekortteja.
- Pyöräpysäköintiä kehitetään Puhoksen Lamminrannan pysäkillä.

Erityisesti Kiteen keskustaaajamassa sijaitsevia yrityksiä kontaktoidaan pyöräpysäköintitelineiden yhteishankintaan liittyen alkuvuodesta 2023. Tavoitteena on saada Kiteelle laadukas, käyttäjien tarpeita vastaava ja visuaalisesti yhtenäinen pyöräpysäköinti. Vastuutahona Kiteen tekninen toimi.

Jatkotoimenpiteet

Viestintä ja kampanjat

Viestintäkampanjat

- Hyödynnetään tässä hankkeessa tehtyjä viestintäaineistoja esimerkiksi tekemällä niistä yksittäisiä nostoja kaupungin sosiaalisen median kanaviin.
- Toteutetaan ajankohtaista viestintää liikkumisen eri teemoista mm. seuraavalla sivulla esitettyä pyöräilyviestinnän vuosikelloa hyödyntäen.
- Kun liikkumiseen liittyviä kampanjoita ja tapahtumia toteutetaan, niistä myös viestitään eri kanavissa. Järjestävä hallintokunta vastaa viestinnästä tai jakaa tietoa kaupungin viestintäpäällikölle.
- Viestinnän toimenpiteissä vastuutahona kaupungin viestintäpäällikkö sekä eri hallintokunnat soveltuvilta osin (esim. nuoriso- ja liikuntatoimet).

Liikkumisen ohjauksen kampanjat

- Toteutetaan vuosittain liikkumisen ohjauksen kampanjoita, joiden toteutuksesta voidaan sopia esimerkiksi Kiteen liikenneturvallisuustyöryhmän kevään kokouksissa. Kampanjoita voivat olla esimerkiksi Kilometrikisaan osallistuminen Kiteen yhteisellä joukkueella, Pyörällä töihin – kampanja, koulumatkaliikkumisen kampanjat tai heijastin- ja pyöränvalokampanjat.
- Vastuutahona eri hallintokunnat ja Kiteen liikenneturvallisuustyöryhmä.

Pyöräilyviestinnän vuosikello

